

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 2. joulukuuta 2021
(OR. en)

14666/21

LIMITE

SCH-EVAL 158
DATAPROTECT 279
COMIX 605

Toimielinten välinen asia:
2021/0392 (NLE)

EHDOTUS

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	1. joulukuuta 2021
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2021) 910 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖKSEKSI suosituksen antamisesta Schengenin säännösten soveltamisesta Puolassa tietosuojan alalla vuonna 2019 tehdyssä arvioinnissa havaittujen puutteiden korjaamiseksi

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2021) 910 final.

Liite: COM(2021) 910 final

Bryssel 1.12.2021
COM(2021) 910 final

2021/0392 (NLE)
SENSITIVE*

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS

suosituksen antamisesta Schengenin säännösten soveltamisesta Puolassa tietosuojan alalla vuonna 2019 tehdyssä arvioinnissa havaittujen puutteiden korjaamiseksi

* Distribution only on a ‘Need to know’ basis - Do not read or carry openly in public places. Must be stored securely and encrypted in storage and transmission. Destroy copies by shredding or secure deletion. Full handling instructions <https://europa.eu/db43PX>

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Neuvosto antoi 7. lokakuuta 2013 asetuksen (EU) N:o 1053/2013¹ arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta Schengenin säännösten soveltamisen varmistamista varten. Komissio on asetuksen mukaisesti laatinut monivuotisen arviointiohjelman vuosiksi 2014–2019² ja vuotta 2019 koskevan vuotuisen arviointiohjelman³, jossa on tarkat suunnitelmat käynneistä arvioitaviin jäsenvaltioihin, arvioitavista aloista ja käyntikohteista.

Arviointi kattaa kaikki Schengenin säännösten näkökohdat: ulkorajojen valvonnan, viisumipolitiikan, Schengenin tietojärjestelmän (SIS), henkilötietosuojan, poliisiyhteistyön, rikosoikeudellisen yhteistyön sekä sen, että sisärajoilla ei suoriteta rajavalvontaa. Lisäksi kaikissa arvioinneissa kiinnitetään huomiota perusoikeuskysymyksiin sekä niihin liittyviä Schengenin säännösten osia soveltavien viranomaisten toimintaan.

Jäsenvaltioiden ja komission asiantuntijoista muodostettu ryhmä arvioi 3.–8. maaliskuuta 2019 monivuotisen ja vuotuisen ohjelman perusteella henkilötietosuojaa koskevien unionin oikeuden sääntöjen soveltamista Puolassa. Arviointikertomuksessa⁴ esitetään ryhmän havainnot ja arviot, myös arvioinnissa havaitut parhaat käytänteet ja mahdolliset puutteet.

Kertomuksen lisäksi ryhmä antoi suosituksia toimenpiteistä puutteiden korjaamiseksi. Tässä ehdotuksessa on huomioitu kyseiset suositukset.

Tätä taustaa vasten ehdotuksella suosituksen sisältäväksi neuvoston täytäntöönpanopäätökseksi pyritään varmistamaan, että Puola soveltaa kaikkia henkilötietosuojaa koskevia Schengenin sääntöjä oikein ja tuloksellisesti.

• Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa

Suosituksilla pannaan täytäntöön tällä politiikan alalla voimassa olevat säännökset.

• Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa

Näillä suosituksilla ei ole yhtymäkohtia muihin keskeisiin unionin politiikan aloihin.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Neuvoston asetus (EU) N:o 1053/2013, annettu 7 päivänä lokakuuta 2013, arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta Schengenin säännösten soveltamisen varmistamista varten.

¹ EUVL L 295, 6.11.2013, s. 27.

² Komission täytäntöönpanopäätös C(2014) 3683, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2014, monivuotisen arviointiohjelman laatimisesta vuosiksi 2014–2019 arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta Schengenin säännösten soveltamisen varmistamista varten 7 päivänä lokakuuta 2013 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 1053/2013 5 artiklan mukaisesti.

³ Komission täytäntöönpanopäätös C(2018) 7115, annettu 31 päivänä lokakuuta 2018, vuotta 2019 koskevan vuotuisen arviointiohjelman ensimmäisen osuuden laatimisesta arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta Schengenin säännösten soveltamisen varmistamista varten annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 1053/2013 6 artiklan mukaisesti.

⁴ C(2021) 9100.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Neuvoston asetuksen (EU) N:o 1053/2013 15 artiklan 2 kohdan mukaan komission on toimitettava neuvostolle ehdotus sellaisten suositusten hyväksymisestä, joilla pyritään korjaamaan arvioinnin aikana mahdollisesti havaitut puutteet. Unionin tason toimia tarvitaan jäsenvaltioiden keskinäisen luottamuksen lisäämiseksi ja unionin tason koordinoinnin parantamiseksi, jotta voidaan varmistaa, että jäsenvaltiot soveltavat tosiasiallisesti kaikkia Schengenin sääntöjä.

- **Suhteellisuusperiaate**

Neuvoston asetuksen (EU) N:o 1053/2013 15 artiklan 2 kohta kuvastaa neuvoston erityistä toimivaltaa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta koskevien unionin politiikkojen täytäntöönpanon vastavuoroisessa arvioinnissa.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Jäsenvaltiot antoivat neuvoston asetuksen (EU) N:o 1053/2013 14 artiklan 5 kohdan ja 21 artiklan 2 kohdan mukaisesti arviointikertomuksesta myönteisen lausunnon 6. elokuuta 2021 kirjallisella menettelyllä.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ei sovelleta.

- **Vaikutustenarviointi**

Ei sovelleta.

- **Säätelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ei sovelleta.

- **Perusoikeudet**

Arvioinnissa kiinnitettiin huomiota perusoikeuksien suojeluun Schengenin säännösten soveltamisen yhteydessä.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ei ole.

5. LISÄTIEDOT

Ei ole.

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS**suosituksen antamisesta Schengenin säännöstön soveltamisesta Puolassa tietosuojan alalla vuonna 2019 tehdyssä arvioinnissa havaittujen puutteiden korjaamiseksi**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta Schengenin säännöstön soveltamisen varmistamista varten ja toimeenpanevan komitean 16 päivänä syyskuuta 1998 pysyvän Schengenin arviointi- ja soveltamiskomitean perustamisesta tekemän päätöksen kumoamisesta 7 päivänä lokakuuta 2013 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 1053/2013⁵ ja erityisesti sen 15 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksen (EU) N:o 1053/2013 mukaisesti Puolassa toteutettiin vuonna 2019 arviointi Schengenin säännöstön soveltamisesta henkilötietosuojan alalla. Arvioinnista laadittu kertomus, joka sisältää havainnot ja arviot ja jossa luetellaan parhaat käytännöt ja arvioinnissa havaitut puutteet, on hyväksytty komission täytäntöönpanopäätöksellä C(2021) 9100.
- (2) Arvioinnin tulosten perusteella on aiheellista suosittaa, että Puola toteuttaa eräitä toimia havaittujen puutteiden korjaamiseksi.
- (3) Hyviksi käytännöiksi katsotaan erityisesti kansallinen lainsäädäntökehys, jonka nojalla Puolan tietosuojaviranomaisen päällikkö voi nimittää itsenäisesti sijaisensa sekä neuvoa-antavan toimikunnan jäsenet; menettely, jonka mukaan tietosuojaviranomaisen päällikön tehtävään hakevien on läpäistävä parlamentissa julkinen kuuleminen, joka lähetetään myös parlamentin virallisen kanavan kautta internetissä; ulkoisia palveluntarjoajia koskevat tiheät tarkastukset, joihin tietosuojavastaava osallistuu, sekä konsulaattien tiheät tarkastukset; sitoutuminen henkilöstön kouluttamiseen ja kehittämiseen muun muassa tietosuoja-asioista Schengenin tietojärjestelmän kansallisen osan (N.SIS) loppukäyttäjille ja SIRENE-toimiston työntekijöille; N.SIS-järjestelmää ja kansallista viisumitietojärjestelmää (N.VIS) isännöivien datakeskusten tiloissa toteutettavat turvatoimet.
- (4) Koska on tärkeää noudattaa henkilötietosuojaa koskevaa Schengenin säännöstöä viisumitietojärjestelmässä (VIS) ja Schengenin tietojärjestelmässä (SIS) olevien tietojen osalta, etusijalle olisi asetettava tässä päätöksessä esitettävien suositusten 11, 12, 13, 20, 21 ja 22 täytäntöönpano.
- (5) Asetuksen (EU) N:o 1053/2013 mukaisesti tämä päätös olisi toimitettava Euroopan parlamentille ja jäsenvaltioiden parlamenteille, ja Puolan olisi kolmen kuukauden kuluessa päätöksen hyväksymisestä laadittava toimintasuunnitelma, jossa luetellaan

⁵ EUVL L 295, 6.11.2013, s. 27.

kaikki suositukset arviointikertomuksessa mainittujen puutteiden korjaamiseksi, ja toimitettava kyseinen suunnitelma komissiolle ja neuvostolle,

SUOSITTAA:

että Puolan olisi:

Lainsäädäntö

1. selvennettävä tarpeen mukaan luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta 27 päivänä huhtikuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) soveltamista henkilötietojen käsittelyyn N.VIS- ja N.SIS-järjestelmissä;

Tietosuojaviranomainen

2. varmistettava, että vuoden 2018 tietosuojalain 174 §:llä ja lainvalvontaa koskevan vuoden 2018 tietosuojalain 106 §:llä, joissa vahvistetaan kulujen enimmäismäärä vuodessa, ei rajoiteta Puolan tietosuojaviranomaisen talousarviota niitä määriä pienemmäksi, jotka osoitetaan valtion talousarviossa kullekin vuodelle;

3. varmistettava, että tietosuojaviranomainen suunnittelee ja järjestää N.SIS II -järjestelmää koskevat useat tarkastuksensa paremmin siten, että ne kattavat kaikki N.SIS II -käsittelytoiminnot ja kaikki asiaankuuluvat yksiköt ja että ne vastaavat asetuksen (EY) N:o 1987/2006 44 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua N.SIS II järjestelmän kattavaa tarkastusta;

4. varmistettava, että tietosuojaviranomainen suorittaa N.VIS-järjestelmän kattavan tarkastuksen hoitaakseen kaikilta osin sille asetuksen (EY) N:o 767/2008 41 artiklan 2 kohdan mukaisesti annetut tehtävät;

Rekisteröityjen oikeudet

5. varmistettava, että rekisteröityjen oikeuksien käyttämistä koskevia tietosuojaviranomaisen tilastoja parannetaan ja niissä erotetaan toisistaan kantelut, pyynnöt, kohteena oleva järjestelmä (SIS vai VIS), asia ja pyynnön tyyppi (tietojen oikaisu tai poistaminen tai tietoihin pääsy);

6. varmistettava, että rekisterinpitäjä noudattaa ennakoivampaa lähestymistapaa kun on kyse tietojen antamisesta VIS-tietojä koskevista rekisteröityjen oikeuksista;

7. varmistettava, että SIS- ja VIS-rekisterinpitäjä (Puolan poliisi - kansallisen tietojärjestelmän tekninen keskusyksikkö) julkaisee vakiolomakkeet, joiden avulla

rekisteröidyt voivat pyytää oikeuksiensa käyttämistä;

Viisumitietojärjestelmä

8. varmistettava, että VIS-järjestelmän käyttöä koskevissa lokitiedoissa on myös tietoa pääsyn perusteista;
9. arvioitava uudelleen niiden viranomaisten luetteloa, joilla on pääsy VIS-järjestelmään, sekä viranomaisten oikeuksia päästä käsiksi VIS-tietoihin, ottaen huomioon viranomaisten toimivaltuudet ja se, miten tietoja käytännössä käytetään;
10. selkeytettävä viisumien myöntämiseen osallistuvien viranomaisten ja VIS-tietoja käsittelevien viranomaisten välistä suhdetta sekä kyseisten viranomaisten velvollisuuksia tietojen käsittelyn osalta, ottaen huomioon kansallisten lakien ja sopimusmääräysten mukaisesti perustettujen VIS-rekisterinpitäjien sekä eri toimijoiden moninaisuus;
11. varmistettava, että VIS-lokitietoja analysoidaan säännöllisesti tietosuojan seurantaan varten, jotta säilytettyjä lokitietoja voidaan hyödyntää täysimääräisesti;
12. laadittava VIS-turvallisuussuunnitelma, joka kattaa toisen datakeskuksen fyysisen turvallisuuden sekä muita N.VIS-järjestelmän sisältävän kansallisen tietojärjestelmän tietoturvanäkökohtia;
13. saatettava VIS-järjestelmään liittyviä hakemuksia (erityisesti ”Pobyt” ja ” ZSE 6”) koskevien lokitietojen säilytysaika vastaamaan asetuksen (EY) N:o 767/2008 34 artiklan 2 kohdassa ja neuvoston päätöksen 2008/633/YOS 16 artiklassa vahvistettuja määräaikoja;

Toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmä (SIS II)

14. varmistettava, että N.SIS II -järjestelmän rekisterinpitäjä perustaa keskitetyn käyttäjien hallintajärjestelmän, joka mahdollistaa tehokkaan omavalvonnan ja jossa ei tarvita pääsyä lokitietoihin niissä elimissä, jotka ovat N.SIS II -järjestelmän loppukäyttäjiä;
15. varmistettava, että SIS-lokitietoja analysoidaan säännöllisesti tietosuojan seurantaan varten, jotta säilytettyjä lokitietoja voidaan hyödyntää täysimääräisesti;
16. varmistettava, että tietoturvatapahtumista ja rekisterinpitäjän omavalvontatoimista ilmoitetaan automaattisesti, jotta voidaan parantaa edelleen turvallisuutta;
17. varmistettava, että teknisiin toimenpiteisiin sisältyy myös USB-laitteiden tai -muistitikkujen käytön estäminen siten, että estetään kaikkien USB-porttien käyttö SIS-työasemilla;

18. harkittava sisäministeriön tietosuojavastaavan proaktiivista ja säännöllistä osallistumista SIS- ja VIS-tietojen käsittelyn seurantaan sisäisen tarkastuksen lokitietojen seurannan avulla;

19. varmistettava, että SIS-rekisterinpitäjä toimittaa tietosuojaviranomaiselle kaikkien niiden viranomaisten henkilöstöprofiilit, joilla on pääsy SIS-järjestelmään;

20. saatettava SIS-tietoihin pääsyn sisältäviä hakemuksia koskevien lokitietojen säilytysaika vastaamaan asetuksen (EY) N:o 1987/2006 12 artiklan 4 kohdassa ja neuvoston päätöksen 2007/533/YOS 12 artiklan 4 kohdassa vahvistettuja määräaikoja;

21. varmistettava, että SIS-rekisterinpitäjä hyväksyy SIS-turvallisuussuunnitelman asetuksen (EY) N:o 1987/2006 10 artiklan ja neuvoston päätöksen 2007/533/YOS 10 artiklan mukaisesti;

22. varmistettava, että niiden moninaisten elinten ryhmää, joilla on pääsy SIS II -tietoihin, tarkistetaan sen takaamiseksi, että tietoihin voivat päästä käsiksi vain sellaiset elimet, jotka toimivaltuuksiensa ja käytännön tarpeiden perusteella todella tarvitsevat tietoja;

Yleinen tietoisuus

23. varmistettava, että tietosuojaviranomaisen ja poliisin verkkosivuilla on tietoa VIS-järjestelmän tietoja koskevista rekisteröityjen oikeuksista.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*